

Teymur müəllim

Teymur müəllim haqqında çoxdan yazmaq istəyirdim, ancaq onun cismani yoxluğuna inanmaq istəmədiyim üçün əlimi qələmə uzada bilmirdim. Hər dəfə şəhərimizin mərkəzi küçələrindən keçəndə mənə elə gəlirdi ki, indicə onunla qarşılaşacağam. O da mənimlə görüşəcək, mehribanlıqla hal-əhval tutaraq yaradıcılığımı maraqlanacaq, nəse bir köməyə ehtiyacım olub-olmadığını soruşacaq. Teymur müəllim hamıya qarşı beləcə mehriban, səmimi idi. İlk dəfə rastlaşdığım adamlarla da elə davranırdı ki, elə bil neçə ilin dostu-tanıdığırlar. Səmimiyyət, təvazökarlıq, xeyirxahlıq elə bil onun uca boyuna biçilmişdi. Bəli, bu işıqlı insan sanki hamıya yaxşılıq etmək, əl tutmaq üçün dünyaya gəlmişdi.

Teymur Abuzər oğlu Xəlilov 1935-ci ildə Şəki şəhərində qulluqçu ailəsində anadan olmuşdur. Atası uzun illər müxtəlif təşkilatlarda mühəsib vəzifəsində çalışmış, anası isə evdar qadın olmuşdur. T.Xəlilov orta məktəbi gümüş medalla bitirmiş, Azərbaycan Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsinin jurnalistika şöbəsinə daxil olmuşdur. Ali məktəbdə təhsilini başa vurduqdan sonra bir müddət "Nuxa fəhləsi" qəzetində korrektor, şöbə müdiri, redaktor müavini vəzifələrində işləmişdir. Onun jurnalist fəaliyyətinin ən parlaq, məhsuldar dövrü 1975-ci ildən 1996-cı ilə qədər "Bakinskiy raboçiy" qəzetində xüsusi müxbir kimi çalışdığı illərə təsadüf edir. Həmişə haqq-ədalət tərəfdarı olan Teymur müəllim nöqsanlara qarşı barışmaz olmuş, bu qəzetin səhifələrində dərc olunan yazıları ilə oxucuların dərin rəğbətini qazanmışdır. Peşəkar jurnalist, bacarıqlı təşkilatçı kimi tanınan T.Xəlilov 1998-ci ilin avqust ayında Şəki Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının humanitar məsələlər üzrə müavini vəzi-

fəsinə irəli çəkilmiş, bu vəzifədə də xalqın, rəhbərliyin etimadını doğrultmuşdur.

Teymur müəllim həm də 1930-cu ilin Şəki üsyanından bəhs edən "Qaçaqqlar" romanının, "İki prokuror" povestinin, bir sıra hekayələrin müəllifi kimi ədəbi ictimaiyyətin diqqətini cəlb etmişdir. Onun bu bədii əsərləri vəfatından sonra, 2005-ci ildə "Adiloğlu" nəşriyyatı tərəfindən kitab şəklində də işıq üzü görmüşdür. T. Xəlilov 1993-cü ildən ömrünün sonunadək Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Şəki bölməsinin sədri olmuşdur. Bu müddətdə bölgədə ədəbi mühitin canlanmasında, gənc və istedadlı yazıçıların üzə çıxmasında onun böyük xidmətləri olmuşdur. O, uzun illər dostluq etdiyi böyük sənətkarımız, xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə və başqa görkəmli qələm sahibləri ilə tez-tez yerli yazarların görüşlərini təşkil edir, yorulmadan, həvəslə yeni-yeni ideyalar üzərində düşüncürdü.

Şəkidə fəaliyyət göstərən bir çox qələm sahibləri kimi, mənim də yaradıcılıq sahəsində püxtələşməyimdə, ilk şeirlərimin mərkəzi mətbuat səhifələrində çap olunmasında onun xüsusi köməyi olmuşdur. Yaxşı yadımdadır, Teymur müəllimin yazdığı "Uğurlu yol" başlığı ilə şeirlərim "Ədəbiyyat qəzeti"ndə işıq üzü görəndə o, məndən də çox sevinirdi.

T.Xəlilov müxtəlif illərdə bədii tərcümə sahəsində də qələmini sınımış, N.Morozovun "Yuta" povestini ana dilimizə çevirmiş-

dir. Bu tərcümə 1975-ci ildə "Gənclik" nəşriyyatında çap edilmişdir. 1985-ci ildə isə onun Litva Respublikasının Kaunas şəhərində "Şəki" kitabçası işıq üzü görmüşdür.

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Şəki bölməsinin hazırkı sədri, şair-dramaturq Vaqif Aslanın da T.Xəlilov haqqında fikirlərindən qıscaca misal götürmək istəyirəm:

* Teymur müəllim ləyaqətli jurnalist, təvazökar nasir olmuşdur. Şöhrət, fəxri ad və təltiflər dalınca qaçmamışdır. Sadə şəkliilərin ona bəslədiyi hörmət və rəğbəti hər şeydən üstün hesab etmişdir. Mətbuat işçisi kimi Azərbaycan jurnalistikasında Şirməmməd Hüseynovu, ədib kimi sözümlərin ustası Bəxtiyar Vahabzadəni, onlarca başqa nadir şəxsiyyətləri layiqincə qiymətləndirmiş, onlardan öyrənmiş və onlardan öyrənməyi tövsiyə etmişdir. O məşum gündə, bu gözəl insan vəfat edəndə Şəkinin bütün ziyalıları, tələbələr onu son mənzilə yola salmağa yığışmışdılar. Ömür-gün yoldaşı Sayat xanımın yanıqlı fəryadları hələ də qulaqlarımdadır. Kişilərin sakit-sakit ağlaması, səmada çığıriş-çığırişə uçuşan quşların səsi də yaddaşımıdadır. O zaman Teymur müəllimin dəfn günündə mən də belə ağladım:

**Ala gözdə yaş ağlar,
Düşər torpaq, daş ağlar.
Qadınlar hönkür-hönkür,
Kişilər yavaş ağlar.
Mələklər başın üstə,**

**Yaş gəlməz yaşın üstə.
Quşlar da fəryad eylər
Dolanıb daşın üstə.
Titrədi Vaqif Aslan
Yanıqlı bir avazdan:
-Çıxa bilən olmayıb
Əcəl biçən libasdan!**

Onu da qeyd etmək yerinə düşər ki, T.Xəlilovun xatirəsini əbədiləşdirmək üçün doğulub boya-başa çatdığı, uzun illər fəaliyyət göstərdiyi doğma şəhərində küçələrdən birinə onun adı verilmiş, təhsil aldığı orta məktəbin qarşısında, yaşadığı evin yaxınlığında "Teymur bulağı" inşa edilmişdir. Hər il onun əzizləri, Şəkinin ziyalıları Şəki Şəhər İcra Hakimiyyətinin təşkilatçılığı ilə T. Xəlilovun işıqlı xatirəsini anmaq üçün müxtəlif tədbirlər keçirirlər. Onun vəfali ömür-gün yoldaşı Sayad xanımın bu işdə xidməti daha çox təqdirəlayiqdir. Belə tədbirlərdə döndə döndə qeyd olunur ki, Teymur müəllimin qəflətən dünyasını dəyişməsindən xeyli vaxt keçməsinə baxmayaraq, onun nurlu çöhrəsi hələ də gözələrimizin önündə, həlim, mehriban səsi qulaqlarımızdadır.

Doğrudan da, bütün həyatını insanlara yaxşılıq etməklə keçirən, kiməsə arxa, da-yaq olanda, kömək edəndə uşaq kimi sevinən bir şəxsi unutmayaq olarmı?

**Mayis Səlim,
Şəki**